

Steekproeven: representativiteit belangrijker dan omvang

It is the quality rather than the quantity that matters¹

Onderzoekspapers in het HR-domein vermelden vaak de omvang van de steekproef waarop het onderzoek werd uitgevoerd, maar bevestigen zelden de representativiteit ervan. Securex hecht daarentegen zeer veel belang aan representativiteit, meer dan aan omvang.

Wat laat een representatieve steekproef toe?

1. Generaliseren van onderzoeksresultaten

Onderzoeksresultaten op basis van een representatieve steekproef voor de Belgische beroepsbevolking, laten toe om uitspraken te doen voor die volledige populatie.

55% van de respondenten in onze representatieve steekproef zegt dat zijn organisatie goede doelen steunt. We kunnen daaruit afleiden dat ook 55% van de Belgische werknemers die mening heeft. Deze perceptie blijkt afhankelijk van de regio waarin een werknemer werkt, want 63% van de werknemers in Brussel meent dat zijn organisatie goede doelen steunt versus 57% van de werknemers in Vlaanderen en 46% in Wallonië.

Het is dus belangrijk dat de steekproef representatief is voor de tewerkstellingsregio.

Regio	Werkzame beroepsbevolking	Steekproef
Brussel	16,46%	17,34%
Vlaanderen	57,22%	58,52%
Wallonië	26,32%	24,14%
Totaal	100,00%	100,00%

Bron cijfers werkzame beroepsbevolking: <http://www.rsz.fgov.be>

Mocht onze steekproef niet representatief zijn voor regio en bijvoorbeeld samengesteld zijn uit 50% werknemers in Brussel en 50% in Vlaanderen, dan zou 60% van onze respondenten aangeven dat zijn organisatie goede doelen steunt. Dit cijfer toont aan hoe een niet-representatieve steekproef een vertekend beeld - in dit geval een overschatting - van de realiteit kan geven.

2. Vaststellen van trends

Onze jaarlijkse benchmarks op basis van representatieve steekproeven laten toe om de evolutie na te gaan van onder meer ziekteverzuim, vrijwillig verloop, leadership, performance, stress en pesten op het werk.

Niet-representatieve steekproeven bevatten het ene jaar bijvoorbeeld meer oudere werknemers dan het andere jaar, door in het ene jaar met straatbevestigingen en in het andere jaar met onlinebevestigingen te werken. Want oudere werknemers zijn online minder gemakkelijk bereikbaar. De stijging in vrijwillig verloop die u op basis van deze steekproeven zou vaststellen, is dan vooral te wijten aan het gedaalde percentage oudere werknemers en heeft niets te maken met een daadwerkelijke trend in de markt.

3. Vergelijken met andere onderzoeken

¹ Citaat van Seneca (Romeinse filosoof)

Vergelijking van onderzoeksresultaten van verschillende studies kan enkel indien elke studie met een representatieve steekproef werkt.

De steekproef van het Securex onderzoek 'Absentieïsme in de privésector' is representatief voor de belangrijkste variabelen met impact op ziekteverzuim: statuut, geslacht, leeftijd, werkregime, omvang en regio van ondernemingen. Indien een ander onderzoek met een steekproef werkt waarin grote ondernemingen oververtegenwoordigd zijn, zal dit onderzoek hogere verzuimcijfers publiceren. Werknemers in grote ondernemingen verzuimen gemiddeld langer en frequenter.

4. Positioneren van ondernemingen

Onderzoeksresultaten op basis van een representatieve steekproef vormen een benchmark of een ijkpunt waartegen ondernemingen zich kunnen positioneren. Een niet-representatieve steekproef geeft een onstabiel ijkpunt dat afhankelijk is van de samenstelling van de steekproef. Deze weerspiegelt de werkelijke situatie niet en is niet geschikt als benchmark.

Uit die representatieve steekproef kunnen we een voor de onderneming nog meer relevante steekproef selecteren, bijvoorbeeld enkel de grote ondernemingen. Maar ook dan is het van belang dat die deelsteekproef representatief is voor de andere belangrijke variabelen.

5. Stabiele modellen die algemeen geldende verbanden weerspiegelen

Alle ZebraZone modellen (bv. Performance, Leadership, Stress, Motivatie en Vitaliteit) werden gebouwd met behulp van data van representatieve steekproeven, zodat ze een aantal algemeen geldende verbanden binnen de arbeidsmarkt weerspiegelen (bv. oorzaak-gevolg-relaties). Modelbouw die daar geen rekening mee houdt, levert instabiele modellen op zonder waarde voor de klant.

Een onderneming die met een perceptiemeting de oorzaken van een lage performance in kaart wil brengen, moet dat kunnen doen op basis van een summere vragenlijst die enkel die domeinen behandelt met een mogelijke invloed op de performance.

De bewering 'Hoe groter de steekproef, hoe beter de representativiteit.' klopt niet.

Een grote steekproef kan evengoed niet representatief zijn als een kleine steekproef. Wanneer bepaalde mensen een grotere kans hebben dan anderen om geselecteerd te worden, kan de steekproef een vertekend beeld geven en dus niet representatief zijn.

Met een onlinesurvey nagaan hoeveel Belgen thuis een internetaansluiting hebben, heeft geen zin, zelfs niet met een grote steekproef. Deze onderzoeksmethode betekent dat de niet-internetgebruikers niet kunnen deelnemen aan deze vragenlijst, waardoor het resultaat per definitie een vertekend beeld geeft.

Securex hecht veel belang aan de ontwikkeling en hantering van kwalitatief, wetenschappelijk onderzoek. Representativiteit hangt niet af van de steekproefgrootte. Een onderzoek op basis van een grote steekproef kan misschien wel overtuigend lijken, maar is geen garantie voor juiste uitspraken. Ook wij hanteren een minimum aantal respondenten. Dit is afhankelijk van het soort analyses dat we willen uitvoeren, van de deelgroepen waarover we uitspraken willen doen en van de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid die we nastreven.

Wilt u meer informatie over onze onderzoeksmethodes? Contacteer:

hrresearch@securex.be